

МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

№4 (382)

12 березня 2021

В Академії в період із лютого по грудень 2021 року проходять XV Всеукраїнський фестиваль науки і Дні науки:

17–18 лютого – VII міжнародна науково-практична конференція «Педагогіка й сучасні аспекти фізичного виховання». Відповідальний: Долинний Ю.О., завідувач кафедри.

26 березня – 7 квітня – Конкурс на кращу студентську наукову роботу (проект, розробку) за міждисциплінарною тематикою проекту BIOART (використання 3D-моделювання та 3D-друку, мікроконтролерної техніки та програмування в біомедичних застосуваннях). Відповідальні: Подлесний С.В., декан факультету автоматизації машинобудування й інформаційних технологій; Тарасов О.Ф., завідувач кафедри.

12–14 квітня – Регіональна конференція Малої академії наук із науково-промислового профілю. Відповідальний: Ковалевський С.В., завідувач кафедри.

14–15 квітня – міжнародна молодіжна науково-технічна конференція «Молода наука – роботизація і нанотехнології сучасного машинобудування». Відповідальний: Ковалевський С.В., завідувач кафедри.

12–23 квітня – XLIII щорічна науково-технічна конференція науково-педагогічних, інженерно-технічних працівників науково-дослідного сектору, докторантів, аспірантів, магістрантів і студентів Академії та за участю представників підприємств і зацікавлених організацій. Відповідальні: Турчанін М.А., проректор з наукової роботи, управління розвитком та міжнародних зв'язків; Держинська О.В., голова Ради молодих учених ДДМА.

19–22 квітня – XXIV міжнародна науково-технічна конференція «Досягнення й проблеми розвитку технологій і машин обробки тиском». Відповідальні: Алієв І.С., завідувач кафедри; Марков О.Є., завідувач кафедри; Грибков Е.П., завідувач кафедри.

22 квітня – Відкрита конференція IT-розробників ITConnect 2021. Відповідальний: Тарасов О.Ф., завідувач кафедри.

23–24 квітня – V всеукраїнська науково-технічна конференція «Сучасні інформаційні технології, засоби автоматизації

та електропривод». Відповідальний: Тарасов О.Ф., завідувач кафедри.

29–30 квітня – Обласна студентська олімпіада з математики. Відповідальна: Ровенська О.Г., канд. физ.-мат. наук, доцент.

15 травня – фестиваль «Ніч Науки», присвячений Всеукраїнському дню науки. Відповідальна: Держинська О. В., голова Ради молодих учених ДДМА.

31 травня – міжнародний науково-технічний семінар «Сучасні системи управління верстатним обладнанням». Відповідальна: Васильченко Я.В., завідувачка кафедри.

31 травня – 4 червня – XIX міжнародна науково-технічна конференція «Важке машинобудування. Проблеми та перспективи розвитку». Відповідальна: Васильченко Я.В., завідувачка кафедри.

21–25 вересня – VIII міжнародна науково-технічна конференція «Перспективні технології, матеріали та обладнання в ливарному виробництві». Відповідальний: Агравал П.Г., завідувач кафедри.

16–17 листопада – XIII міжнародна науково-методична конференція «Сучасна освіта – доступність, якість, визнання». Відповідальний: Ковалевський С.В., завідувач кафедри.

8–9 грудня – міжнародна наукова конференція «Нейромережні технології і їхнє застосування». Відповідальний: Ковалевський С.В., завідувач кафедри.

15–17 грудня – XIX Міжнародний конкурс магістерських дипломних проектів, дипломних робіт та магістерських дисертацій студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Прикладна механіка» (напрямок підготовки «Зварювання»). Відповідальна: Макаренко Н.О., завідувачка кафедри.

Участь в урочистому засіданні Наукової ради Донецького наукового центру НАН і МОН України, приуроченому до Всеукраїнського Дня науки.

«ЗДАЄТЬСЯ – КРАЩОГО НЕМАЄ НІЧОГО В БОГА, ЯК ДНІПРО ТА НАША СЛАВНА КРАЇНА...»

Уже 207-у річницю з дня народження Тараса Шевченка відсвяткували українці з різних куточків нашої планети. Пам'ять про Великого Кобзаря вшановують у багатьох країнах світу, але чому? Чому постає Шевченка в кожного покоління українців викликає нові думки та особливі переживання, хоча здається, що вже давно всім нам відома однакова інформація про нього?

Нам, молодим, інколи здається, що наше покоління знає про Шевченка все: дорослі вчили нас його віршів, а вчителі в школі ледве не змушували переказувати його біографію.

Але сенсу від того знання немає, якщо не намагаєшся зрозуміти творчість та дії людини. Проте ті, кому відкрилася вся глибина роздумів Шевченка, почали розуміти його поезію по-іншому. Кожен рядок, кожен вірш був вистражданий, виплаканий, проте незламний. Кожне слово гриміло в душі, проте так ніжно лягало на аркуші паперу.

Інколи здається, що в Шевченка не було нічого, окрім страждань, поневірянь, знущань і вічного кріпацтва (навіть на волі). Люди чомусь надмірно трагізували долю Шевченка. Так, він жив у жор-

стокому світі, але його творчість цінували. Про визволення Шевченка клопоталися люди «блакитної крові». Він

був людиною, за якою хотіли йти, його підтримував народ, до нього дослухалися.

(Закінчення на с. 2)

ВИКЛАДАЧКА АКАДЕМІЇ СТАЛА ПЕРЕМОЖНИЦЕЮ ФЕСТИВАЛЮ «ВИСОТА»

XIV відкритий міжрегіональний фестиваль-конкурс «Висота» пам'яті Володимира Висоцького в Краматорську відбувся

27 лютого. У заході взяли участь автори та виконавці з Краматорська, Костянтинівки, Миколаївки, Дружківки, Лиману.

Перше місце посіла наша талановита викладачка – доцентка кафедри АВГ, канд. техн. наук Ася Люта. Вона виконала пісню Володимира Висоцького «Баллада о любви» й авторську пісню «Сотні тисяч зірок».

Зі слів самої співачки, ця нагорода була для неї несподіванкою, адже минулого року вона теж стала переможницею цього фестивалю: «Не очікувала й посіла сьогодні перше місце... І знову, як і рік тому, отримала приз – колонку! Тільки тепер розміром разів у 6 більше! – поділилася радісною новиною Ася на своїх сторінках у соцмережах. – Дякую

всім за цікавий музичний вечір!»

Фестиваль проходив на базі Школи мистецтв № 1. До журі увійшли: методист Донецького обласного навчально-методичного центру культури Віктор Ткаченко, секретар міськради Краматорська Ігор Шашкевич, викладачка вищої категорії Школи мистецтв № 1 і відома вокалістка Любов Жердева, лауреат міжнародних фестивалів і конкурсів авторської пісні, композитор, автор, виконавець Ігор Пантелєєв.

Вікторія Лебединська

ЗУСТРІЧАЄМО ВЕСНУ РАЗОМ ІЗ «SIKORSKY CHALLENGE КРАМАТОРСЬК»

Перші дні весни – гарний час започаткувати щось нове, наприклад – створити стартап-проект разом із командою однопідприємців на основі інноваційної бізнес-ідеї чи наукової розробки. Саме цим і займалися стартап-команди ДДМА 1 та 2 березня за допомогою тренера Олексія Струцинського.

Проект «Стартап школа Sikorsky Challenge: сприяння інноваційному розвитку та підприємницькій діяльності стартапів у цільових університетах Донецької та Луганської областей», який здійснюється за підтримки Проекту USAID «Економічна підтримка Східної України», стартував ще у вересні 2020 р. Утім, початок навчання довелося відкласти через пандемію COVID-19, тож графік занять – надзвичайно інтенсивний.

Тематика першого березневого дводенного тренінгу – «Розробка бізнес-продукту на основі переліку проблем та потреб клієнтів». Протягом двох днів учасники стартап-команд вчилися дивитися на свій майбутній продукт очима потенційних клієнтів і виходячи із цього – будувати власну стратегію. Тренінги були насичені практичними завдан-

нями, завдяки чому команди суттєво просунулися у своєму розумінні потреб, бажань та проблем своїх майбутніх користувачів. Найбільш активне обговорення викликали інструменти презентації продукту своєї цільовій аудиторії.

Певно, вам цікаво, над якими проектами працюють команди стартаперів ДДМА. Робочі назви проектів:

- Модернізація газових котелень для опалення державних установ шляхом переходу на опалення з використанням електричної енергії
- Система інтегрованого моніторингу умов зберігання медичних препаратів, зокрема – компонентів крові
- Мобільний додаток «Гаманець мрійника – Dreamer's Budget»
- Миська логістична система управління постачанням
- Хаб інноваційних технологій

- 3D-друк металічним філаментом
- Збільшення ресурсу медичних інструментів на основі імпульсної магнітної обробки
- Побудова бізнес-моделі, перевірка основних гіпотез шляхом опитування та безпосереднього спілкування із цільовою аудиторією, розробка гнучкої стратегії та основних інструментів пре-

зентації стартап-проектів. Певні кроки вже зроблені, але найцікавіше – попереду.

Усі проекти – цікаві та актуальні, тож бажаємо всім учасникам «Sikorsky Challenge Краматорськ» сил та снаги на важкому, утім – захопливому шляху втілення і життя власних інноваційних ідей!

Наталія Михайличенко

Ця публікація стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), згідно з умовами гранту, наданого Інноваційному холдингу Sikorsky Challenge у рамках Проекту USAID «Економічна підтримка Східної України». Зміст цієї публікації є відповідальністю Інноваційного холдингу Sikorsky Challenge та не обов'язково відображає погляди USAID чи Уряду Сполучених Штатів Америки.

8 БЕРЕЗНЯ – НЕ ПРО КВІТИ, А ПРО ПРАВА

8 березня – жіночий день. День, коли жінкам дарують квіти, звільняють від домашніх обов'язків та бажають завжди залишатися прекрасними. Саме так багато людей уявляють собі це свято. Але сенс 8 березня не в тому, щоб привітати жінку за те, що вона жінка. А в чому ж тоді?

Як усе починалося

Варто згадати історію, із чого все почалося. Ще в XIX столітті в Європі та США жінки неодноразово виходили на демонстрації проти дискримінації та створювали жіночі організації та ради. Більшість держав не давала жінкам значної частини цивільних прав. Наприклад, жінки не могли брати участь у виборах та отримували меншу за чоловіків зарплатню, не могли працювати в багатьох галузях, таких як юриспруденція, наука чи спорт.

У 1857 році в Нью-Йорку відбувся страйк американських текстильниць. Робітниці виступили з вимогами рівної з чоловіками заробітної плати, покращення умов праці та скорочення робочого дня. У 1908 році, знову ж таки в Нью-Йорку, 15 тисяч жінок вийшли на демонстрацію. До вимог їхніх попередниць вони додали надання права голосу. У більшості штатів жінки здобули можливість голосувати тільки в 1920 році.

Завдяки цим подіям у 1908 році Соціалістична партія Америки оголосила останню неділю зими Національним жіночим днем. А вже 1910 року на Другій міжнародній конференції соціалісток Клара Цеткін разом із німецькою делегаткою

Луїзою Циц запропонували відзначати Міжнародний жіночий день. Зразком став Міжнародний день праці, який відзначався від 1890 року.

Так і з'явився жіночий день – день солідарності жінок за повні політичні, економічні та соціальні права. Цей день став символом боротьби за права людини, проти сексизму та гендерної нерівності.

Перетворення свята за радянських часів

У радянській Україні вперше Жіночий день відзначали в 1920 р., а вже в 1921 р. 8 березня стало державним святом у СРСР. З того часу фактично почалися процеси цілеспрямованого переозначення цього свята, у результаті яких день солідарності жінок у боротьбі з гендерною дискримінацією перетворився у свято «весни і вічної жіночності».

Уже в перші роки радянської влади почалася систематична підміна його смислу – насамперед за рахунок зміщення акценту з гендерної рівності на класову боротьбу: на політичних плакатах того часу його названо днем солідарності «жінок-трудівниць», «пролетарок» тощо.

У 1930-і роки в суспільній

свідомості закріплюється думка про те, що саме радянська держава та компартія надали жінкам усі права, а не жінки самі їх вибороли, здобули, відстояли їх у ході революційних перетворень.

Демографічні проблеми, які виникли в СРСР як наслідок масових політичних репресій та Голодомору, змушують керівництво країни вживати заходів для підвищення народжуваності. У тогочасній пресі – щораз більше публікацій, які наголошують цінність материнства й заохочують жінок більше уваги приділяти своїм материнським функціям.

Привітальні листівки та плакати з нагоди 8 Березня початку 1960-х рясніють зображеннями усміхнених жінок – представниць різних рас і націй країн соціалістичного ладу.

Поворотним моментом щодо смислу та стилю відзначення жіночого дня став 1965 рік, коли 8 Березня набуло статусу державного вихідного дня. Фактично, це рішення перенесло святкування з публічного простору у приватну сферу, у сім'ю.

День жінки наприкінці 1970-х років набуває ознак

есенціалістського сприйняття жіноцтва. Практика привітань учнями своїх шкільних вчительок доповнюється новою модою – хлопчики починають вітати однокласниць, а букетик пролісків та м'яка іграшка стають невід'ємними атрибутами свята в школі.

Тенденція до «омолодження» та інфантилізації героїні свята супроводжується цілковитим зникненням будь-яких натяків на його політичну сутність (зрештою, маленька дівчинка аж ніяк не може бути активною в політичній площині!).

На візуальному рівні остаточно розрив з первісним політичним змістом жіночого дня відбувається тоді, коли з листівок повністю й остаточно зникають будь-які згадки про жінок – і на рівні зображення, і на рівні тексту. На пізньорадянських листівках із нагоди 8 Березня масово фігурують казкові та мультяшні персонажі та іграшкові звірята, а головною темою привітань і зображень стає весна. Весняні

квіти та краєвиди вибудовують асоціацію з пробудженням природи, та щораз важче в'яжуться з жінками – хіба що на рівні молодості та процвітання жіночої вроди.

«Боріться, та поборете»

Уже тривалий час – від початку нового тисячоліття – жіночі організації незалежної України й дослідницько-феміністки докладають чималих зусиль, щоб викрити й припинити лицемірну і принизливу пізньорадянську практику святкування 8 Березня та повернути йому первісний по-

літичний смисл – дня міжнародної солідарності жінок в обстоюванні власних прав та подоланні гендерної дискримінації.

Цього року в багатьох містах України відбулися марші за рівність. У Краматорську 8 березня святкова хода, у якій узяли участь близько ста людей, була приурочена протидії домашньому насильству.

«Та що ви ото знову за сексизм, нерівність усяляку. Нащо

зараз про це говорити, все ж у жінок нормально. Вам що, прав не вистачає?!» – часто чую від чоловіків.

Так, не вистачає.

Знімай свої рожеві окуляри та вмийай мозок. Ось тобі трохи статистики:

- кожна третя жінка хоча б раз у житті стає жертвою фізичного або сексуального насильства. Найчастіше насильник – партнер;

- одна з двох загиблих жінок була вбита партнером або родичем;

- щороку в Україні гинуть 600 жінок від домашнього насильства;

- у багатьох країнах досі існують традиції примусових шлюбів, гостро стоїть проблема сексуальної експлуатації жінок;

- близько 750 мільйонів дівчат примусово вийшли заміж до 18 років;

- близько над 200 мільйонами жінок було проведено жакливу операцію на статевих органах, що погано позначилося на їхньому здоров'ї.

Жінки це не обирали. Жінки на це не погоджувалися. Та жінки будуть стояти за свою свободу. Не дивлячись на те, що хтось сказав, що в жінок уже всі права є. Відкрій очі, будь ласка, а то, не дай боже, бульдозер зіб'є.

Годі ігнорувати справжнє значення свята. Жінкам ще є за що боротися, та нікими квітами та побажаннями ніжності це не спинити.

Ксенія Єрмакова

ВИТОКИ НАШОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

ГАЛИНА СЕВРУК: ЦІКАВЕ З ЖИТТЯ ТАЛАНОВИТОЇ УЧАСНИЦІ РУХУ ДИСИДЕНТІВ

Галина Севрук – художниця, активна учасниця руху шістдесятників, скульптор-монументалістка, керамістка. Народилася 18 травня 1929 р. у місті Самарканд, Узбекистан. Брала участь у формуванні клубу творчої молоді «Сучасник». Є співавторкою скандального в часи СРСР вітражу «Шевченко. Мати». Незважаючи на заборони власної творчості, виставлялася в галереях, виражаючи свою позицію через мозаїки, панно, графіку та роботи з кераміки.

Напевно, когось здивує, що Галина дещо зробила задля української історії, хоча й не є корінною українкаю. Так, але вона не мешкала на території України лише перший рік свого життя!

Важке дитинство, голод та війна у юності не знищили хист дівчинки до творчості. Та якщо тоді все обмежувалося малюнками та мріями стати художницею, то вже в період навчання у Київському державному інституті в Галини виникло усвідомлення: «Мені раптом відкрилися очі: як можна бути художником в Україні і не знати української мови, літератури, історії, свого мистецтва? Я знала, що ці дисципліни ані у вишах, ані в школах не викладаються. Легше було лишитися на старих позиціях, але я вже не могла й не хотіла. Я вже бігла вперед, спотикаючись та пада-

ючи ледь не на кожному кроці».

У той момент Севрук зблизилася з Горською, бо обидві не знали української мови, але мали нескінчений ентузіазм. Разом із підтримкою друзів-інтелігентів та в результаті плідної праці жінка опанувала мову, знайшла талановитих наставників, отримала натхнення для втілення давніх ідей та експериментів. У ході «пошуку» Галина полюбила працювати з керамікою та глиною. Масу робіт діячка віддала до українських музеїв («Сковорода», «Святослав», «Княгиня Ольга», «Ярослав Мудрий», «Богдан Хмельницький з військом», «Козацька могила», «Лукаш та Мавка» та ін.). У своїх працях художниця приділяє увагу символізму, яким кольорам, новим формам; торкається тем язичництва, козачства, загалом української історії та відомих особистостей.

Галина була серед тих, хто підписав лист-протест проти репресій української та російської інтелігенції до керівників радянських органів (ще відомий як «Лист 139») у 1968 році. Художниця підписувала багато інших

документів проти покарань діячів, однак найбільше покарання отримала саме за згаданий першим. Галину Севрук, Аллу Горську та Людмилу Семікіну виключили зі Спілки художників. Інші люди (усього їх було 12) визнали свою провину та уникли покарання. Довгі 20 років роботи Галини були заборонені, не виставлялися на виставках у галереях та не розміщувалися у культурних закладах. За жінкою вели стеження, повідомляючи до керівництва, що вона робить, куди ходить та з ким спілкується.

Лише в 1984 році в київському Меморіальному будинку-музеї Григорія Світлицького була проведена перша виставка Галини Севрук, а через три роки – друга. У 1990-ті жінка багато виставляється, отримує премії ім. Василя Стуса та ім. Андрія Шептицького. У 2005 році жінка

отримала звання «Заслужений художник України». На сьогодні Галина входить до Спілки художників України.

Роботами Севрук оформлюють чимало готелів; образи, портрети та скульптури виставляються в музеях (не тільки українських), а в Музеї шістдесятництва взагалі діє постійна виставка «До джерел».

Як бачимо, кожна людина, яка зробила внесок до української історії, заслуговує на увагу, повагу та пам'ять. Внесок Галини Севрук в культурну спадщину України – значний, у радянські часи вона мужньо висловлювала власну громадянську позицію, активно підтримувала інших шістдесятників. Ніякі перешкоди не завадили їй досягти поставлених цілей.

Софія Войтко

«ЗДАЄТЬСЯ – КРАЩОГО НЕМАЄ НІЧОГО В БОГА, ЯК ДНІПРО ТА НАША СЛАВНА КРАЇНА...»

(Закінчення. Початок на с. 1)

Таке життя, яке мав Шевченко, жоден із поетів та письменників того часу навіть не міг собі уявити. Провівши багато років у засланні, із заборобою писати та малювати, Шевченко не зрікся своїх переконань, до останнього відстоював антицарські погляди. На мою думку, тільки за це він уже гідний вважатися героєм українського народу.

Образ Тараса Шевченка – це не суворий чоловік із важким поглядом, який ми бачимо на портретах. Він, як і будь-яка людина простого походження, у чомусь мав потреби, але вмів радіти тим простим речам, які мав. Так само, як і ми, він кохав, мріяв про світле майбуття для себе й для свого народу.

«Нас змусили бачити в Шевченкові похмурого страждальця, – пише український літературознавець і професор Леонід Ушка-

лов. – Але це не так: він був великим життєлюбом і жартівником. Сміх – важлива складова Шевченкового портрету. Є згадки, що він часто організовував такі собі замальовки-пародії на своїх друзів і виконував їх так мило, що найгучніше реготав той, кого пародіював Шевченко. Ця риса нікуди не поділася й після заслання. Як згадував Пантелеймон Куліш, до заслання в Шевченка була рука глadiatorа, а повернувся такий змарнілий, що

на руках світилася кожна жилка... Та почуття гумору не втратив».

Відтоді, як на територію України прийшли російські окупанти та загарбники, особисто я більше зрозуміла творчість Шевченка, яка сповнена патріотизму та любові до своєї Батьківщини. Як і він, я хочу, аби національні герої та щирі патріоти мали простір і місце для своїх почуттів, висловлювань і думок повсякчас, тому що ми є могутня нація, і більше того – ми гідні всього

найкращого й заслуговуємо на високу повагу до себе. Наша історія хоч і терниста, але незвичайно багата й цінна, тож ми просто не маємо права ганьбити її та ставити під сумнів свою унікальність. Не для того Тарас Шевченко страждав на засланнях, протистояв російській царській політиці нищення України, щоб тепер ми просто так забули це та ніколи не згадували.

Отже, що із цього всього можна винести? По-перше, своїм

життям Тарас Шевченко подає приклад багатьом із нас, як потрібно говорити правду, не боючись нікого. По-друге, неважливо, у якій сім'ї ми народилися, адже незалежно від походження людина може стати відомою та шанованою на все життя, і навіть більше... Дійсно важливо те, ким ми стаємо і як живемо, як ставимося до своєї Батьківщини і що даємо своїм рідним та близьким.

Руфь Кравчук

ЧИ ВАРТО ПОВЕРТАТИ ДОНБАС?

Серед деяких українців вирують думки, нібито Україні не варто повертати свої окуповані території. І мова йде про патріотично налаштованих громадян, а не сепаратистів чи москвофілів. Викликані ці капітулянтські настрої розчарованістю та особистим людським досвідом. Одразу видно, що люди ці не читали книжок з історії, чи хоча б просто підручників. До чого тут історична література, спитаєте? А до того, що керується треба не життєвим досвідом, а історичним. Для того історія існує як наука, аби переймати досвід минулих історичних подій, адже відомо, що рухається хронологія по спіралі. Ті чи інші події вже обігралися в минулому, але з іншими країнами, народами, постатями тощо. Це факт.

Тож давайте розберемося, чим керуються ці громадяни у своїх переконаннях.

Війна на сході України за три-валістю обігнала навіть Другу світову – 7 років проти 6. Активності на фронті нема, у розумінні відкритої боротьби за територію. Є лише періодичні «пострілушки» та поодинокі спецоперації. А тому більшість населення забула про війну, незважаючи навіть на щоденні втрати. Не забувають про неї колишні ветерани, патріотично налаштована громада (і то не вся) і жителі прифронтових районів. Як наслідок, депресивні настрої в суспільстві, капітулянтські результати виборів та активізація інформаційного фронту.

Таке населення вважає, що «навіщо нам ті території (тобто окуповані. – Ред.), вони будуть тягнути нас назад, люди там не хочуть до нас» та інше. Роздивлятися це питання можна під різними кутами, і на кожен із таких у них є свої тези. Ми ж, у свою чергу, підготували тези для протилежної думки. Пропонуємо порівняти ці точки зору.

Частіше така позиція лунає не від істориків та інших гуманітаріїв, а від їхніх протилежностей – матеріалістів, на шквалі технарів та ін. І керуються вони, у першу чергу, матеріальною та фінансовою стороною питання: «Росіяни вже розграбували Донбас, вивезли багато заводів, позатоплювали шахти». Так, це

правда, але й тієї бази заводів, що залишилися, буде вдосталь, аби відновити потужне виробництво, вкладати інвестиції та інше. Із шахтами ситуація простіша. Україні навіть вигідно, що окупанти з терористами закривають та затоплюють шахти. Питання їхньої деактивації постало ще на початку нульових. Шахти дотаційні (у більшості своїй), не прибуткові (за деяким виключенням), позбавлені перспективності. Проблема була лише в працевлаштуванні шахтарів у разі закриття шахт. Проблема не стільки в тому, що бандити позатоплювали шахти, а в тому, які екологічні наслідки це несе за собою: просідання поверхні, спонтанні виділення газу, локальні землетруси і, що найнебезпечніше, потрапляння брудних «шахтних» вод у ґрунтові, а також у річки й озера.

Другою тезою є: «Уявіть, скільки коштів ми витратимо на відновлення інфраструктури та економіки окупованих територій, краще ці гроші вкласти по цей бік фронту». А чого ці шановні вирішили, що ми саме за свої кошти маємо відновлювати наслідки війни? Для цього буде сторона, що прогнала, – Російська Федерація. Звісно ж, зараз питання відсутності компенсації в Росії виглядає не дуже реальним. Але ми маємо розуміти, що

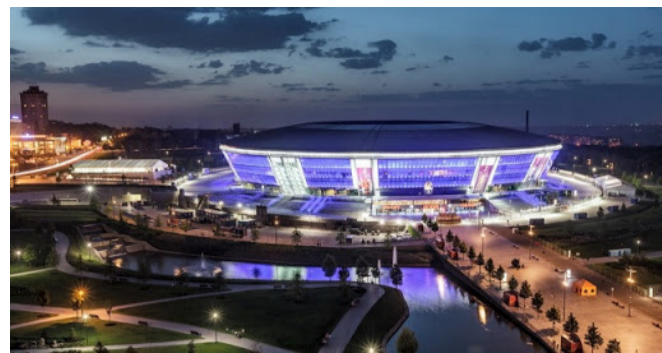
ведемо війну з Росією, а значить і повернемо Донбас у разі російської поразки у цій війні. Не важливо якої – військової, дипломатичної, інформаційної. Краще всіх і одразу. А в такому разі завжди сторона-переможець диктує умови тому, хто програв. Для реалізації цього й існують різні суди, інстанції тощо. Якщо Київ сподівається побачити кремлівських злочинців у Гаазі, то він має бути готовий відстоювати свою позицію і вимагати від Москви компенсації усіх матеріальних, економічних та військових збитків. Не вимагати цього було б безглуздо й означало б, що ми визнаємо обвинувачення росіян в обстрілах нами своїх же міст. Це було б великою помилкою. Тим більше, що у РФ ще поки є кошти на таку компенсацію.

Третє, що можна почути, від розчарованих війною громадян – «уже 7 років терористи пропагують школярам «руський мир», там уже виросла ціла верста дітей, що пішли до школи при ДНР. Їх там вчать убивати та ненавидіти Україну – ми вже втратили цих дітей». Питання до таких неосвічених патріотів одне – Україна 71 рік знаходилася під окупацією червоних більшовиків. Пропаганда там була не менша, ніж зараз в ОРДЛО, та ще й не було інтернету, як зараз. Були три гологи, один з яких завершився

спробою геноциду, були репресії, були війни. Як результат – у 1991 році на Всеукраїнському референдумі 90,32 % українців висловилися «за» проголошення незалежності України. А виросло за ці 70 з лишком років не одно й не два покоління – і нічого, вони не забули про українське коріння та прагнення до волі. Особливо іронічно, що слова про втрачене покоління у ДНР/ЛНР частіше чуєш від людей віком 40+, які якраз таки в третьому чи четвертому поколіннях були громадянами СРСР.

А тепер додайте до всього цього доступ до інтернету, зв'язок багатьох донецчан та луганців з неокупованою територією та тоталітарні бандитські дії маріонеткових влад ДНР/ЛНР. Якщо там дійсно більшість населення зазомбована, то чому ж тоді:

- 1) ці «втрачені» діти їдуть після шкіль вступати вчитися до нас?
- 2) якщо їх там уже виросли вбивцями українців, чому тоді молодь звідти тікає за лінію фронту сюди, ховаючись від призову в «армію» ДНР/ЛНР?
- 3) чому ж тоді в лавах бойовиків масове дезертирство, а програмою СБУ «На тебе чекають вдома» вже скористалися декілька сотень сепаратистів та повернулися до підконтрольних Україні територій?

4) чому російські паспорти отримали усього близько 600 тисяч жителів з 3 мільйонів, притому багато насильно та ще й за спрощеною процедурою?

5) якщо люди там задоволені життям, то чому ж, аби вони не виїжджали, окупанти перекуривають пункти перетину та навмисно гальмують виїзд людей?

Ці факти говорять самі за себе. Так, ми розуміємо, що лишається багато ідейних зрадників та україноненависників, але не варто звертати на них увагу. Залиште цю увагу Службі безпеки України. Гарний приклад подібної ситуації – наше з вами місто Краматорськ. Наскільки багато тут було прибічників окупантів та терористів – і техніку ЗСУ блокували, і на мітинги збиралися, і бойовикам їжу носили. І що ж? Українська армія військовим шляхом (!) повернула це та інші міста до складу України, почалося масове відновлення постраждалої інфраструктури, будівель тощо. За ці 7 років місто не впізнати: реконструювані площі, сквери, вулиці, парки, зроблені дороги, будуються дома, гіпермаркети. І як себе поведуть проросійські налаштовані мешканці? А ніяк – сидять мовчки і не показують свої зрадницькі погляди, за рідким виключенням. Хоча у 2014-му

настрої тут були не менш українофобські, ніж у Донецьку.

Тож, як бачимо, така сама доля має спіткати Донецьк, Луганськ та інші міста. А за ними Кубань, Подоння і Стародубщина недалеко, бо як казали в Українській повстанській армії: «Чужого не хочу, а свого не віддам». І якщо просто відгородитися стіною, як того хочуть деякі наші капітулянти, то це бути означати, що ми визнаємо приналежність цієї частини Донбасу до Російської Федерації. А за що ж тоді загинули тисячі наших бійців? Тож відповідь очевидна – варто, і навіть не замислюючись, відвойовувати Донецьк та Луганськ, робити тут справжнє економічне чудо, проводити культурно-масові заходи, навчати дітей у школах жити в Україні, а не вбивати, не доводити пенсіонерів до того, аби їздити за 40+ кілометрів у пробах та нужді за пенсіями. Як сказав один українській військовий: «Якщо якась частина тіла людини хворіє, то її лікують, а не вирізають». І врешті решт, час уже повертати сюди мирне життя, адже де є Україна, там немає війни, а значить не гинуть і не страждають люди. І пам'ятайте, що сонце України встає на Донбасі!

Іван Петренко

РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ НА ДОНЕЧЧИНІ

Ви не знаєте, як провести свої вихідні? Живете в Краматорську, Слов'янську чи Добропіллі?

28 лютого в селі Добропілля (не плутати з містом) пройшов бізнес-форум Криворізької ОТГ на тему «Перспективи розвитку бізнес-середовища у Криворізькій громаді». Організаторами заходу виступили Криворізька сільська рада спільно з ГО «Добропілляський центр молоді «ДОБРО» у партнерстві з ТОВ «РУТА-ПЛЮС» та ТОВ «ПЕРСПЕКТИВА», вони залучили до цього заходу мешканців та підприємців із сіл Криворізької ОТГ та сусідніх сіл. Метою заходу була розробка спільного бачення розвитку зеленого туризму, створення агропарку та кооперація дрібного та малого підприємства регіону.

Руслан Курганов – ТОВ «РУТА-ПЛЮС», Валентина Заргана – ТОВ «ПЕРСПЕКТИВА» та Володимир Орос – ГО «Добропілляський центр молоді «ДОБРО».

Володимир Орос розповів про проєкт розвитку зеленого туризму «Муравський шлях», зазначивши важливість спільної праці між підприємцями задля утримання туристів. У своїй промові він надав два шляхи розвитку, які не заважають один одному, а саме – залучення області до розвитку Добропілляського району та грантів і міжнародної допомоги.

Завідувач відділу краєзнавства та туризму Донецького обласного навчально-методичного центру культури, голова Комітету з підприємництва у сфері туризму, курортно-рекреаційної, ресторанної та готельної діяльності Донецької

ного туризму можна взяти модель Агропромислового парку, перевагами якого є збільшення доходів, але серед мінусів – державна регуляція та необхідність фінансування ззовні. Він запропонував відкрити мотель, кемпінг та місце, де турист мав би можливість смачно поїсти. Також він зазначив, що не треба плутати туриста з екскурсантом, тому що турист може залишитися на більший час, а це, у свою чергу, принесе підприємцям більше грошей.

На годиннику вже було 12:30, учасникам заходу необхідно було якось обміркувати надану інформацію. Кава-пауза зроблена саме для цього, так? Після кава-паузи, Іван Якунін, практикуючий юрист, приватний сертифікований податковий консультант, розповів підприємцям про особливості ведення бізнесу під час карантину та податкові зміни 2021 року. Він розповів, як зручніше оформити підприємство та, звичайно, про економічний бік питання розвитку зеленого туризму в нашій місцевості.

Як зазначив Володимир Орос, щоб розвивати туризм, необхідні інвестиції, саме тому форум продовжився темою залучення грошей. Саме тому було надано слово міжнародним організаціям та грантодавцям. Виступили представники Данської Ради у справах біженців, вони запропонували до уваги підприємцям програму з розвитку розширення виробництва. Представники Донецької торгово-промислової палати розповіли, що вони можуть допомогти у збуті продукції, бути посередником між підприємцем та міжнародними партнерами, а головною вимогою є знання англійської. Представник USAID також виступав на цій події, вони пропонують фінансування мікро-, малого та середнього бізнесу задля поліпшення статусу Донецької області.

У підсумку події пролунали пропозиції щодо навчання бізнес-планування, необхідності коопераційної бази підприємств Криворізької ОТГ, розширення інформації серед інших підприємців, підготовки до подієвого туризму.

Андрій Конілевич

ТВІЙ ГОЛОС ШУКАЮТЬ В ІНТЕРНЕТІ

Уявіть собі, ви – лідер маленької місцевої партії, наприклад Партії Бджілок, а кожній партії необхідно якось просувати свої ідеї. Друкована продукція – доступна, але потрібні волонтери чи робітники, які будуть роздавати її, теле- чи радіореклама – дорого коштує та не дасть великого результату в місті, наприклад, на 60 тисяч людей. Саме тому майже всі політичні партії переходять на онлайн-агітації: я більш ніж впевнений, що кожен із читачів хоча б раз натикався на політичну рекламу у фейсбуці чи інстаграмі.

Перевага онлайн-агітації – це дешевизна та можливість охопити необхідну вам, як лідеру партії, аудиторію. Громадська мережа «ОПОРА», за підтримки USAID та Європейської комісії, 4 березня провела захід «Про що говорить політична реклама у Facebook» у Краматорську на базі АКМЦ. Метою цього заходу було донести до представників громади тонкощі політичної реклами у фейсбуці на теренах України. Своїми зусиллями вони створили базу, де зібрили всю політичну рекламу у фейсбуці, починаючи з першого туру виборів президента України у 2019 році. На прикладах трьох кандидатів було показано, як брудними методами вони топили один одного, поширювали фейки про те, що хтось наркоман, а хтось – кровавий барига. Коли настав час парламентських виборів, політичні партії зрозуміли, наскільки онлайн-агітація важлива в інформаційному світі. Деякі сторінки у фейсбук, які агітували за одного кандидата як президента, перевтілювалися у прем'єр-міністра.

Місцеві вибори 25 жовтня 2020 року стали переломним моментом для онлайн-агітації, пандемія COVID-19 вимагала від людей дотримання соціальної дистанції та обмеження виходу із своїх домів, тому й

вулична агітація не могла принести такий же самий ефект, як на попередніх виборах. Також у розрахунок увійшов і фактор відпливу аудиторії від телевізорів до інтернету. Політичні партії, завдяки цілеспрямованій за якоюсь ознакою, наприклад віком чи статтю, рекламі могли показати всіх своїх кандидатів за округами. Такий тип реклами має назву «таргетована реклама». Представники ГМ «ОПОРА» кажуть, що згідно з інформацією, яку вони проаналізували, Донецька область мала 2,7 % від усієї політичної реклами по Україні у фейсбуці, лідерами виявилися Львівщина та Київщина. Узагалі політичні партії витратили приблизно 7 мільйонів доларів на політичну рекламу у фейсбуці. Партія, яка витратила найбільше грошей на онлайн-агітацію, – «Голос».

Зі слів спікерів цього заходу, такий метод поширення має й свої недоліки, а саме:

- Відсутність регуляції
- Втручання іноземців у виборчий процес
- Збір особистих даних

Більшу частину часу на цій події було приділено саме їхній базі, з якою ви можете ознайомитися за посиланням <https://analyzer.opora.ua.org>. Ця база може допомогти як виборцю, щоб подивитися, що фінансує той чи інший кандидат, так і експертам різних галузей.

Андрій Конілевич

Наша Донецька область дивовижна, але значна частина населення нашої країни має хибне уявлення про нашу місцевість. Саме тому представників підприємств Криворізької ОТГ було запрошено до обговорення створення туристичного маршруту «Муравський шлях», який бере свої витoki ще із часів набігів кримських татар та ногайців. Цей шлях включає в себе багато цікавих місць, наприклад маєток Судермана чи балку з квітами, які є ботанічною пам'яткою, – воронцями.

Із вітальним словом виступили Анна Павлова – Криворізька сільська голова,

ТПП Валентина Лимаренко розповіла учасникам заходу про те, що вже було зроблено в Донецькій області задля розвитку туризму, і зазначила, що завдяки розвитку туризму ми отримуємо можливість показати Донецьчину з іншого боку. Як приклад вона навила залучення інвестицій до Маріуполя в рамках програми «Маріуполь – культурна столиця Сходу» у розмірі 23 млн грн.

Більш детально щодо того, як саме можна будувати синергію бізнесів, розповів Володимир Кулигін, експерт із розвитку підприємництва, підприємця. На його думку, для розвитку зеле-

Пог сенью муз *ca-ma-na-na-na*

ДЕКОМУ КРАЩЕ ВДАЮТЬСЯ ПРИГОЛОСНІ, ДЕКОМУ – ГОЛОСНІ...

Сергій Жадан – один з найбільш яскравих представників сучасної української літератури. Він також широко відомий за межами нашої країни, є лауреатом численних українських, російських та міжнародних літературних премій.

На мій погляд, творчість Сергія прекрасна тим, що після знайомства з його романами або віршами дуже важко залишитися байдужим. Ви можете відчувати відразу й злість, якщо не захоплення, але без емоцій твори Жадана вас не залишать. Читаючи його твори, чітко розумієш, що мистецтво не має бути обов'язково чимось моральним, повчальним. У першу чергу

воно є для того, щоб поглибити внутрішній світ людини, визвати сильні почуття, змусити замислитись. А людина потім сама розбереться зі своєю мораллю, відповідальністю, ставлен-

ням до ЛГБТ-спільноти та іншого.

Якщо ви, як і я, утомилися від цілком очевидної і агресивної пропаганди цінностей меншин, нав'язування патріотизму та взагалі політики в літературі й кіно, творчість Жадана – для вас. Можна бути патріотом та не кричати про це кожному зустрічному – просто бути їм. Можна толерантно ставитися до ЛГБТ-меншин, людей з інвалідністю та інших, але не нав'язувати це іншим, а спокійно та цивілізовано висловлювати свою позицію, як це робить Сергій Жадан.

Віктор Беляєв

Декому краще вдаються приголосні, декому голосні.
На неї не можна було не звернути увагу – вона сміялася уві сні.
Я подумав: вона так легко вгризається в шкіру, не знаючи, що ця шкіра моя.
Якщо вона коли-небудь прокинеться – добре було б дізнатись її ім'я.
Добре було б знати, звідки вона прийшла й куди поверталась вночі,
хто живе за тими дверима, до яких підходять її ключі,
чому вона нічого не може згадати й звідки в неї всі ці знання.
Якби наряд перевіряв її кишені – хтось би точно отримав нове звання.
Якби вона почала писати спогади про кожну з отриманих ран,
її книга мала б такий самий успіх, як тора або коран,
чоловіки читали б цю дивну книгу, відчувачи власну вину,
і палили б її на площах столиці, перш ніж почати війну.
Чоловікам не варто знати про наслідки, їм достатньо причин.
Коли їм, зрештою, дається все, вони наповнюють його нічим.
Коли вони говорять про спільне, вони мають на увазі своє.
З ними краще не говорити про те, що буде, щоби не втратити те, що є.
Але вона прокидалась і все починалося саме тоді.
Вона добре трималась на сповідах, на допитах і на суді.
Вона говорила, що краще зброя в руках, аніж хрести на гербах.
Коли вона вимовляла слово любов, я бачив кров на її зубах.
Стережіть її, янголи, беріть під крило легке.
Скажіть їй хай зберігає спокій, коли входить в чергове піке,
хай поверне мої рукописи, моє срібло й моє пальце,
до речі, спитайте її при нагоді, чи вона взагалі пам'ятає мене.

А про це дерево ще й вірша не написано.
Ось воно й стоїть собі,
ніби школяр, якого не випустили
на футбольне поле.
І хоч образливо,
що не взяли,
не помітили,
а все одно – лишається,
вболіває за своїх,
які знову програють.

*

Тут навіть і не сховаєшся ніде
в разі чого.
Хіба що ось це дерево на схилі.
Але за ним і так стільки
всього заховано.

*

Третій день бачу цього чоловіка.
Зранку йде дорогою, звертає в поле,
але зупиняється, засліплений простором,
повертає назад,
далі йде куди йшов.
Так, ніби вкотре починає
писати листа,
але зупиняється, боячись,
що йому знову
відмовлять.

Добре, добре, знищуй листи,
стирай номери, пали мости,
просто стирай, просто громи,
ми вдосталь мали цієї зими.
Знищуй коди, знищуй замки,
теплі промені серед ріки,
знищуй підозри, знищуй сміх,
довіра сходила на нас усіх,
тому знищуй те, що дісталось тобі,
те, що видалось в боротьбі,
те, що втрапилося без жалю,
те, що я і дотепер люблю.
Стирай адреси та імена,
ти й далі лишаєшся така одна,
таких як ти важко знайти,
пали ці нікому не потрібні мости,
пали книги, пали словники,
готельні чортові рушники,
постіль зі слідами чорнил,
ошмаття прапорів та вітрил,
знищуй голос, знищуй слова,
ти далі будеш так само жива,
знищуй усе, що створила сама.
Все буде добре. Триває зима.
Забудь кожен із осінніх домів,
забудь усе, що я умів,
забудь усе, що вміла ти,
пали ці обірвані мости,
випалюй сліди поразок і втрат,
раптом захочеш повернутись назад,
раптом згадаєш собі ще раз,
після всіх проклять і образ,
як добре було, як нестерпно було,
як тебе нищило і вело,
як це торкалось твоїх основ,
як просто все це почати знов.
Тому краще знищуй, краще пали,
неважливо хто, неважливо коли,
неважливо навіщо, неважливо з ким.
В тебе попереду ще стільки зим.

Вірші Сергія Жадана

СТУДЕНТИ ТА СОН, ЧИ ЯК СПИТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Давайте попорнаймося в думках студентів під час навчання: «Їсти, спати, спати, їсти, нічого не хочу робити, їсти, спати, спати, щоб поїсти, нарешті додому». Проаналізувавши дані, можна виділити дві основні думки: сон та їжа.

Про те, що нам їсти й коли, ми поговоримо іншого разу. А зараз зосередимося на сні, студентах та як складно вони поєднуються між собою.

Студент може існувати лише в трьох стадіях: студент під час сесії, студент під час навчання, студент на канікулах.

Студент під час сесії + сон

Насправді, сесія не така вже страшна, як про неї кажуть. Але коли ти вперше в житті чуєш: «Сесія вже близько», автоматично починаєш панікувати перед невідомою річчю.

Перша сесія – перші проблеми зі сном. Сумлінні студенти не сплять напередодні всіх іспитів, забуваючи всі терміни та формули. Часто таких людей можна побачити за переглядом дев'ятого сну на купі різних посібників та конспектів. Такі студенти компенсують сон речами з великим вмістом кофеїну: чаєм, кавою та різними енергетичними напоями.

Інші студенти можуть позбавити себе сну без якихось вагомих причин: хтось просто хоче розслабитися перед важкими днями, а хтось просто не звик спати вночі. Отримання додаткової енергії нічим не відрізняється від вже згаданого способу, але іноді може містити холодну воду (особливо він дієвий при неочікуваному потраплянні рідини в обличчя від сторонньої людини після десятого будильника).

Наприкінці сесії ми отримуємо студента із 80 % вмістом кофеїну, мішками під очима та, іноді, оком, що сіпається. Після отримання останньої оцінки така

людина вступає в симбіоз із ліжком (час, проведений у симбіозі, для кожного індивідуальний і може тривати від одного дня до декількох тижнів). Якщо окрім браку сну студент пережив стрес, велика ймовірність увійти в анабіоз на один-два дні.

Сесія – не причина позбавляти себе сну, та це розуміння приходить не одразу. Уже під час третього, а може, для когось і другого забігу по інституту за викладачами, студент знаходить спосіб досягти рівноваги між сном та іншими речами життя.

Студент під час навчання + сон

Усі знають приказку: «Добре та весело живе студент до сесії», але чи насправді це так? Хтось узагалі може уявити, що відбувається в мозку людини за два тижні до цієї визначної події? Можливо, ми живемо та не думаємо про день Х, який змінить звичний плин часу. Звичайний день середньостатистичного студента складається з лекційних та практичних занять. Якщо студенту щастить, то в нього обов'язково буде лекція у великій аудиторії з усім потоком, де він зможе не тільки послухати якусь інформацію, а й виспатися. Функція «сон на парті» одразу розблоковується при першому потраплянні до інституту.

Сон – невіддільна частина навчального процесу. Кожен студент після другого курсу може бити будь-який студент без особливих зусиль. Якщо ви думаєте, що арсенал підтримання бадьорості складається лише із вживання кави в непомірній кількості, мусимо вас засмутити.

Студенти знають більше десяти способів привести себе до тями без допомоги кофеїну, починаючи із чогось незначного і закінчуючи якимись грандіозними планами.

Один із найдієвіших способів, яким ми можемо поділитися, – знайти якогось чоловіка, який, на вашу думку, неправий, запастися водою та їжею, але не просто їжею, а гострою та солодкою. Якщо у вас усе це є, то можна готуватися жити без сну. Обурення, пощипування в роті від гострого та швидкі вуглеводи,

Фото: В. Медведєв, А. Тищенко

Літературні коректори:

О. Дудченко, В. Лебединська

Верстка і комп'ютерний набір:

В. Лебединська

Над номером працювали:

В. Лебединська, К. Кочерова, С. Прокопцева

УМНИКИ И УМНИЦЫ

«ЧТО? ГДЕ? КОГДА?»

Ответы на вопросы из прошлого номера.

Вопрос 1. По легенде, каменные кресты на старом кладбище в белорусском Турове сами приплыли в Туров из Киева по реке Припять. В помещали крестам ни тяжесть камня, ни ОНО. Назовите ЕГО одним словом.

Ответ: течение.

Комментарий: Припять течёт с запада на восток и впадает в Днепр, поэтому каменные кресты мало того, что вообще плыли, так ещё и плыли против течения.

Автор: Иван Ерёмин, Краснодар.

Вопрос 2. Персонаж романа «Мастер и Маргарита» говорит Воланду, что намерен пойти на бал босиком, после чего замечает, что ОН бывает только в сказках. Назовите ЕГО тремя словами.

Ответ: кот в сапогах.

Комментарий: герой – кот Бегемот. Автор: Константин Науменко, Киев.

Вопрос 3. Конгрессмен Чарльз Браунсон боялся за свою репутацию. Браунсону приписывают авторство поговорки «Никогда не спорь с тем, кто покупает ИХ бочками». Назовите ИХ.

Ответ: чернила.

Комментарий: конгрессмен советовал не спорить с теми, кому принадлежит пресса, ведь чернильные пятна на репутации сложно отстирать.

Автор: Владимир Островский, Киев.

Продолжаем публиковать вопросы международного турнира по игре «Что? Где? Когда?» под названием «Лига старта. Эпизод XX».

Вопрос 1 (ответили почти все команды). Прозвище сборной Камеруна по футболу – «Неукротимые львы». На футболках сборной Камеруна изображён лев. А какого хищника можно увидеть в нескольких сантиметрах от льва?

Вопрос 2 (ответила ровно половина команд). Среди ЕГО многочисленных разновидностей, популярных в Японии, есть, например, тот, которым пользовались после обмолота зерна. В японском наставлении по этикету ОН упоминается в рекомендации, посвящённой зевоте. Что такое ОН?

Вопрос 3 (правильно не ответил никто). Стеклозакладки экспонаты для оформления отдела американской природы Гарвардского музея делали дрезденские стеклодувы в конце 19 века. Для точности выполнения заказа директор музея периодически отправлял в Дрезден конверты с НИМИ. Назовите ИХ одним словом.

Александр Мельников, председатель Клуба интеллектуальных игр ДГМА

на які лаються усі прихильники ЗСЖ, зроблять свою справу й припадуть заряд бадьорості не на одну ніч.

Студент на канікулах + сон

Студент на канікулах відрізняється від інших видів тим, що може добровільно позбавити себе сну. У цей період життя студент вирішує одну з найскладніших задач свого життя: насолоджуватися життям і спати чи влаштуватися на роботу й накопичити трохи заощаджень.

Канікули – єдиний період, коли студент не несе відповідальності за те, коли йому спати. У більшості випадків він перетворюється на kota: поспав, поїв, погуляв і знову спати. І так усі канікули. Це найкращий період життя кожного.

Життя здобувача вищої освіти на 47,5 % складається з роздумів про сон. Що ж, виходить, студент – людина, яка не може прожити без переглядання яскравих сновидінь, але робить усе можливе, щоб ночами не спати.

Софія Павлова

Газета «Академія»

Засновник і видавництво: ДДМА

Випускається з 17 грудня 1999 р.

ДЦ 1492 від 10.12.99

Головний редактор: В. Медведєв

Адреса засновника, видавництва та редакції:

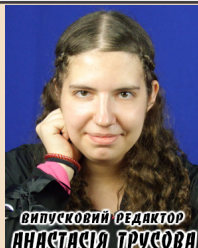
84313 м. Краматорськ, вул. Академічна, 72,

ауд. 1411, тел. (0626) 41-81-20

E-mail: gazeta@dgma.donetsk.ua

Сайти: <http://www.dgma.donetsk.ua/publish/np/>,

Логотип газети за ескізом Т. Лук'янової

Випусковий редактор
АНАСТАСІЯ ТРУСОВА

Точка зору авторів

не завжди поділяється редакцією.

Відповідальність за достовірність

інформації несе автор.

Редакція зберігає право літературного

редагування і скорочення.

При використанні матеріалів посилання на газету «Академія» обов'язкове.